

Schoolplan 2025-2029

Inleiding		3
1. Schoolbeschrijving		4
1.1 Kenmerken school		4
1.2 Kenmerken leerlingen OPDC-Almere		4
1.3 Kenmerken ouders		5
1.4 Aannamebeleid		6
1.5 Almeerkans		8
1.6 Trends, ontwikkelingen en risico's		9
1.7 Strategische doelstellingen vanuit het OP van het samenwerkingsverband		12
1.8 Samenwerking en verantwoording		14
2. School specifieke uitgangspunten		14
2.1 Visie en doel		14
2.2 Waarden		14
2.3 Schoolklimaat en veiligheid		15
2.4 Krachtgericht coachen en eigenaarschap		15
2.5 Samenwerking met ouders en ketenpartners		16
3. Onderwijskundig beleid		16
3.1 Ontwikkelingsperspectiefplan en groepsplan		17
3.2 Referentieniveaus taal en rekenen		18
3.3 Volgen en analyse van vorderingen		19
3.4 Burgerschap: Versterken en vergroten van de maatschappelijke participatie		20
3.5 Eigen kwaliteitsaspecten		21
3.6 Ambities voor de schoolplanperiode		22
4. Personeelsbeleid		23
4.1 Kenmerken medewerkers OPDC-Almere (inclusief Almeerkans)		24
4.2 Bevoegd en bekwaam		24
5. Stelsel van Kwaliteitszorg		25
5.1 Kwaliteitsmonitoring		25
5.2 Verantwoording		26
6. Financieel beleid		26
6.1 Begroting		26
6.2 Ouderbijdrage		27
6.3 Sponsoring		27
6.4 Monitoring van de financiën		27
7. Vierjarenplanning		28
8. Beleidsbijlagen en bronnen		32
8.1 Bronnen in volgorde van de tekst		32
8.2 Beleidsbijlagen in volgorde van de tekst		32

Inleiding

Voor u ligt het schoolplan van het OPDC-Almere 2025-2029. Het OPDC-Almere valt onder het bevoegd gezag van de Stichting Leerlingenzorg Almere Voortgezet Onderwijs (SLA-VO), onderdeel van Passend Onderwijs Almere. Het OPDC-Almere is in 2002 opgericht door het samenwerkingsverband VO (swv VO) en heeft zich ontwikkeld tot een Almeerse tussenvoorziening in het VO voor leerlingen die nog geen regulier onderwijs kunnen volgen. Het OPDC-Almere heeft diverse arrangementen voor leerlingen van 11 tot 27 jaar.

Dit schoolplan beschrijft de uitgangspunten, doelstellingen en ambities die leiden tot kwalitatief goed en verantwoord onderwijs en ondersteuning. Het informeert u over ons onderwijskundig, kwaliteits- en personeelsbeleid en over de ontwikkeling die we in de komende schoolplanperiode (2025-2029) willen inzetten en realiseren.

Dit schoolplan is een organisch document, de uitvoering van de ambities zijn vertaald naar een meerjarenplanning die jaarlijks wordt gevat in een jaarplan, wordt geëvalueerd en geactualiseerd binnen de ontwikkelingen van de school, de veranderingen in het swv VO en in de wetgeving. Het team van het OPDC-Almere is betrokken bij de doelen en ambities en heeft inspraak gehad bij de inhoud van de meerjarenplanning. Dit schoolplan is vastgesteld door de bestuurder en heeft instemming van de MR-p van het OPDC-Almere.

Ouders worden op de hoogte gebracht van het beleid via de Schoolgids OPDC-Almere die jaarlijks aan hen wordt uitgereikt. De schoolgids en belangrijkste beleidsstukken zijn ook te vinden op de website: www.opdc-almere.nl.

Carine Slots
Directeur OPDC-Almere
november 2024

N.B. Overal waar 'hij; staat, kan ook 'zij' worden gelezen.
Overal waar 'ouders' staat, kan ook 'verzorgers' worden gelezen.

Vaststelling en instemming

	OPDC-Almere Discuslaan 3 1318 EJ Almere 036-5327456 www.opdc-almere.nl	Postbus 50070 1305 AB Almere BRIN: 30 ZF (administratief)
Vaststelling directeur OPDC-Almere	Vaststelling directeur-bestuurder Passend Onderwijs Almere	Instemming voorzitter MR-p OPDC-Almere
d.d.	d.d.	d.d.
C. Slots	T. Koenderink	W. Horst
Ondertekening	Ondertekening	Ondertekening

1. Schoolbeschrijving

1.1 Kenmerken school

Het OPDC-Almere biedt onderwijs en begeleiding aan leerlingen die het perspectief hebben om door te stromen naar regulier onderwijs en (nog) niet toelaatbaar zijn in een grote reguliere voortgezet onderwijschool. Zij hebben leerachterstanden, onvoldoende schoolse vaardigheden en/ of belemmeringen op sociaal-emotioneel gebied. De leerlingen staan ingeschreven op de VO-scholen. De VO-school maakt de keuze dat plaatsing op het OPDC-Almere voordeliger is om na het behalen van de door hen opgestelde doelen in het OPP door te stromen naar regulier onderwijs. Voor leerlingen in Schakelklas 8 geldt dat de PO-school deze keuze maakt en betrokken blijft.

Het OPDC-Almere heeft een openbaar karakter, waar leerlingen vanuit allerlei overtuigingen geplaatst kunnen worden. Het OPDC-Almere is een arrangement van het Almeerse swv VO en onderdeel van het dekkend netwerk in Almere voor:

- Schakelklas 8: leerlingen uit groep 8 (per 01-08-2024, in samenwerking met het swv PO)
- OPDC-Almere: leerlingen van leerjaar 1 en 2 op VMBO-niveau (waaronder de arrangementen structuurbegeleiding, KIASS en Maatwerkklas)
- Almeerkans en Gedifferentieerde Entree: leerlingen uit de bovenbouw VO en uit het MBO: Entree-opleiding met uitstroom naar het MBO of duurzame arbeid.

1.1.2 Het OPDC-Almere in relatie tot het swv Passend Onderwijs Almere en de gemeente Almere

De visie voor passend onderwijs in Almere staat omschreven in het Ondersteuningsplan swv PO en VO 2023-2027: 'Samen voor de jeugd in Almere'. De ambitie van het swv is om leerlingen een doorlopende ontwikkelingslijn te bieden in een dekkend netwerk van onderwijs en ondersteuning. Het vereist dat scholen voldoen aan de basisnorm van de Almeerse Norm Basisondersteuning en ambities hebben richting de streefnorm om leerlingen het onderwijs en ondersteuning te bieden die zij nodig hebben, zoveel mogelijk op de school waar de leerling onderwijs ontvangt. Het vraagt ook om een effectieve ondersteuningsstructuur binnen de scholen, waarin signalering vroegtijdig plaatsvindt. In het dekkend netwerk werken alle scholen in het swv, Passend onderwijs Almere en de gemeente Almere samen om de doorlopende ontwikkelingslijn aan te bieden. Het OPDC-Almere stemt in overleg met het swv haar arrangementen af. Hiermee vervult zij een rol in het dekkend netwerk in Almere.

De gemeente Almere is sinds 2004 partner in Almeerkans, een co-creatie tussen het OPDC-Almere, Mind at Work en de gemeente Almere om voortijdig schooluitval tegen te gaan. Sinds 2016 wordt intensief met de gemeente Almere samengewerkt middels het Onderwijs Jeugdzorg Arrangement (OJA), waarin jeugdzorgpartner Triade Vitree ingebed is in de ondersteuningsstructuur van het OPDC-Almere.

1.2 Kenmerken leerlingen OPDC-Almere

Het OPDC-Almere heeft een aanbod voor leerlingen op BBL-, KBL- en TL-niveau die het perspectief hebben om een VMBO-diploma te behalen. Deze leerlingen hebben een ondersteuningsbehoefte die het regulier VO niet kan bieden. Alle leerlingen op het OPDC-Almere hebben een orthopedagogische en/of orthodidactische benadering nodig. Het zijn leerlingen van 11-15 jaar, die te kwetsbaar zijn voor een grote VO-school, omdat zij ondersteuning nodig hebben bij een of meerdere aspecten:

- aangaan en onderhouden van vriendschappen, inzien van het eigen aandeel in en het oplossen van conflicten, het opkomen voor zichzelf op een goede manier;
- leren concentreren, leren zelfstandig werken en samenwerken, leren controleren en verbeteren van hun werk, leren van fouten, omgaan met uitgestelde aandacht;
- naleven van de gedagsverwachtingen en schoolafspraken;
- leren omgaan met hun belemmeringen en indien van toepassing leren functioneren binnen een instabiele thuissituatie.

Om tot leren te komen hebben leerlingen op het OPDC-Almere zowel een didactisch aanbod nodig als ook op schoolse vaardigheden en sociaal emotioneel leren. Onderzoek naar de ondersteuningsbehoeften levert op dat de leerlingen een extra ondersteuningsbehoefte hebben op onderstaande aspecten. Uit de ondersteuningsbehoefte ten aanzien van sociaal emotioneel leren wordt duidelijk dat de begeleiding uit het OJA noodzakelijk is om in een korte duur maximale opbrengsten te kunnen verwezenlijken.

In onderstaande tabel wordt de ondersteuningsbehoefte van de leerlingen weergegeven uit schooljaar 2018-2019 vs. 2023-2024. Opvallend is dat er verschillen zijn tussen de twee cohorten, deze verschillen zijn niet verklaarbaar. Hypothese op de toename in percentage op zelfvertrouwen, emotie-regulatie en faalangst kan zijn dat sociale media en de nawerkingen uit de covid-periode van invloed zijn. Het percentage didactische ondersteuningsbehoeftes is verminderd. Hypothese kan zijn dat de NPO-middelen ingezet zijn op didactische achterstanden in het PO vanaf 2020, waarvan deze leerlingen hebben geprofiteerd. De ondersteuningsbehoefte wordt jaarlijks geïnventariseerd en geanalyseerd op basis van de intakes, waarna deze wordt verwerkt in het aanbod dat wordt weergegeven in het groepsplan per klas.

Tabel 1. Percentage leerlingen die een extra ondersteuningsbehoefte hebben

Schoolse vaardigheden & Sociaal emotioneel leren	% 2018-2019	% 2023-2024	Didactiek	% 2018-2019	% 2023-2024
Taakgericht werken	84	59	Inzichtelijk rekenen	66	25
Concentratie	76	77	Spelling	61	9
Structuur	70	75	Begrijpend lezen	59	21
Consequente aanpak	66	64	Technisch lezen	40	16
Plannen	38	48	Dyslexie	11	16
			Taalontwikkeling	2	-
Sociale vaardigheden	76	48	Extra instructie	31	41
Zelfvertrouwen	48	61			
Emotie-regulatie	33	57			
Faalangst	7	18			

(bron: analyse OPP's leerjaar 1, 2018-2019 vs 2023-2024)

1.3 Kenmerken ouders OPDC-Almere

Ouders/ verzorgers leveren een belangrijke bijdrage aan het schoolsucces van hun kind. Het OPDC-Almere betreft ouders vanaf de start bij de ondersteuning van hun kind door veelvuldig contact en hen te betrekken bij de te behalen doelen van hun kind.

In Almere groeit 12% (<https://almere.incijfers.nl/dashboard/huishoudens>) van de kinderen op in een éénoudergezin. Op het OPDC-Almere heeft 60% van de leerlingen te maken gehad met een scheiding en/of groeit op in een éénouder gezin. Bij 56% ligt het gezag bij beide

ouders, maar kan er wel sprake zijn van gescheiden ouders. In de intake wordt besproken op welke wijze de ouders betrokken willen worden door het OPDC-Almere.

Tabel 2. Ouderlijk gezag

Ouderlijk gezag	aantal	%
Beide ouders	32	56
Moeder	25	44
Vader	-	-
Voogd	-	-
Totaal aantal leerlingen	57	100

(bron: analyse OPP's leerjaar 1, 2023-2024)

'Mentoren bellen ook met goed nieuws!'
Ouder van leerjaar 1

1.4 Aannamebeleid

1.4.1 Schakelklas 8

Doelgroep: leerlingen in de leeftijd van groep 8, die leerachterstanden gecombineerd met een andere ondersteuningsvraag hebben (zie 1.2 Kenmerken leerlingen OPDC-Almere) met een regulier uitstroomperspectief. Doel is de leerlingen een aanbod te bieden tot tenminste groep 6 niveau, waardoor zij de aansluiting naar leerjaar 1 VO hebben. De leerlingen krijgen:

- ondersteuning van hun mentor middels mentorlessen, coachingsgesprekken en het vak Persoonlijke Ontwikkeling om hun doelen te monitoren, bij te stellen en te behalen. Er wordt aandacht besteed aan sociaal emotioneel leren, zoals functioneren in een groep;
- een aanbod dat voorbereidend is op het VO. Dit betekent dat er veel aandacht is voor taal (technisch en begrijpend lezen, spelling en woordenschat) en rekenen (aansluitend op het niveau van de leerling). Daarnaast wordt wereldoriëntatie, Engels, sport en praktijk aangeboden. Tevens wordt er aandacht besteed aan schoolse vaardigheden, zoals plannen en leren leren.

Uitstroom is afhankelijk van de doorgemaakte ontwikkeling naar:

- leerjaar 1 regulier VO. Bij overgang van Schakelklas 8 OPDC-Almere naar regulier VO kan gebruik gemaakt worden van de bestaande contacten en structuren (beoordelingssymbiose) die het OPDC-Almere met de VO-scholen heeft.
- leerjaar 1 van het OPDC-Almere en daarna naar leerjaar 2 van het regulier VO.

De leerlingen staan ingeschreven op een PO-school. Deze heeft de zorgplicht en stelt in een op overeenstemming gericht overleg (OOGO) met leerling, ouders/verzorgers en het OPDC-Almere de ondersteuningsbehoefte en de doelen vast die tijdens de plaatsing op het OPDC-Almere bereikt dienen te worden. Dit wordt door het PO vastgelegd in een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) met doelen en uitstroomperspectief.

Er wordt per leerling een samenwerkingsovereenkomst met een beschrijving van de taken en verantwoordelijkheden opgesteld die ondertekend wordt door de bestuurder van het OPDC-Almere en de bestuurder van de PO-school. Zij mandateren hiervoor de directeuren. In de samenwerkingsovereenkomst staan de taken en verantwoordelijkheden van het OPDC-Almere en de PO-school beschreven.

1.4.2 OPDC-Almere

De leerlingen staan ingeschreven op een VO-school. Deze heeft de zorgplicht en stelt in een Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) met leerling, ouders/verzorgers en het OPDC-Almere de ondersteuningsbehoefte en de doelen vast die tijdens de plaatsing op het OPDC-Almere bereikt dienen te worden. Dit wordt door het VO vastgelegd in een OPP met doelen en uitstroomperspectief. Op basis van advies van PO, VO of op leerlingenkenmerken wordt een leerling in het basisarrangement, basisarrangement met structuurbegeleiding of in de KIASS geplaatst.

Structuurbegeleiding: arrangement van maximaal één jaar voor leerlingen die behoefte hebben aan consequent handelen en meer begeleiding nodig hebben bij het leren organiseren. Zij hebben intensieve begeleiding nodig om te leren omgaan met vrije situaties. Verder leren zij zich te conformeren aan regels en afspraken, waardoor het zelfbepalend gedrag zal afnemen. Zij worden in een reguliere klas geplaatst.

KIASS: arrangement van één jaar voor leerlingen die een tussenstap nodig hebben tussen PO en VO, die extra ondersteuning nodig hebben bij het kunnen omgaan met de VO-structuur, bij het aangaan van sociale contacten, die een opbouw nodig hebben om hun schoolwerk, –spullen en huiswerk te organiseren. Zij worden in een groep geplaatst met een mentor die meerdere vakken geeft, krijgen zoveel mogelijk les in hun mentorlokaal en krijgen les van slechts vier verschillende docenten die volgens een vaste structuur lesgeven.

Het OPDC-Almere is door het VO gemandateerd voor het bespreken, ondertekenen en evalueren van het OPP met ouders/ verzorgers en de leerling. De VO-school wordt betrokken als het uitstroomperspectief verandert, bij schorsing of als de leerling de overstap naar het VO gaat maken.

1.4.3 Maatwerkklas

De Maatwerkklas is een voorbereidend traject voor Almeerkans. Bij plaatsing in de Maatwerkklas is overstappen naar regulier voortgezet onderwijs uitgesloten en volgt de leerling een programma van scholing en een begeleide stage. Het betreft een traject van een half jaar en om te kunnen doorstromen naar Almeerkans moet de leerling in ieder geval tijdens het traject 15 jaar worden.

De leerling wordt besproken binnen de ondersteuningsstructuur van de VO-school, het dossier wordt gescreend door de zorgcoördinator van het OPDC-Almere. Vervolgens vindt er een intake en kennismakingsgesprek plaats met het OPDC-Almere (lid schoolleiding en docent Maatwerkklas), de consulent van Mind at Work en de school van inschrijving (indien mogelijk), waarin doelen worden opgesteld voor het persoonlijk ontwikkelingsplan (POP). De school van inschrijving blijft betrokken bij de evaluaties van het POP, als de leerling doorstroomt naar Almeerkans en als het uitstroomperspectief verandert.

‘Op het OPDC-Almere draait het om de leerlingen!’

leerling uit de leerlingenraad

1.5 Almeerkans

Almeerkans heeft een aanbod voor VO-leerlingen en MBO-leerlingen van 15 tot 27 jaar die het onderwijs dreigen te verlaten zonder dat ze een VO-diploma behalen of opgaan voor een startkwalificatie. Om het mogelijk te maken dat zij deze kwalificaties alsnog behalen, wordt via Almeerkans een Entree-opleiding aangeboden met een combinatie van stage, begeleiding en onderwijs. Gezien de problematiek binnen en buiten de school en op andere levensgebieden is ondersteuning op school niet meer voldoende. Zij hebben ondersteuning nodig bij één of meerdere aspecten:

- het oplossen van conflicten, het opkomen voor zichzelf op een goede manier;
- leren concentreren, leren zelfstandig werken en samenwerken, leren controleren en verbeteren van hun werk, leren van fouten;
- naleven van de gedagsverwachtingen en schoolafspraken; aannemen van een schoolse en lerende houding, leren omgaan met hun belemmering en/ of binnen een instabiele thuisomgeving.

Om de motivatie te vergroten, wordt de leerling eerst een half jaar 'uit de schoolse setting' gehaald. In deze periode wordt na intake en onderzoek sociale competentietraining, stage en begeleiding van consulent en/ of psycholoog ingezet. Na dit traject wordt bekeken of het haalbaar is om door te stromen naar het onderwijs. In het jaar dat daarop volgt wordt onderwijs gecombineerd met stage met als doel het behalen van het Entree-diploma met doorstroom naar het MBO of plaatsing op een duurzame arbeidsplek.

De leerlingen die via het MBO instromen, staan daar ingeschreven en volgen een traject van een jaar. Zij slaan het eerste half jaar stage en begeleiding over. De training wordt toegevoegd aan het onderwijsaanbod op school.

Er wordt samengewerkt met het MBO College Flevoland voor een doorlopende leer- en ontwikkelingslijn. De VO-leerlingen doen op het MBO College examen als extraneus.

Op basis van de waarden 'Veilig, Samen, Ontwikkeling' zijn er verwachtingen opgesteld. Deze zijn zichtbaar in alle ruimten waar leerlingen zijn. Docenten bespreken de waarden en verwachtingen in hun lessen en bekrachtigen de leerlingen waar mogelijk of gaan het gesprek aan als leerlingen zich niet aan de verwachtingen houden. De docenten stemmen de aanpak van de leerlingen af met de consulenten of de psycholoog en/ of coördinator van Mind at Work in leerlingenbesprekingen. Interventies in de psychosociale begeleiding worden door consulenten en de psycholoog van Mind at Work ingezet.

1.5.1 Kenmerken leerlingen Almeerkans

Sinds 2004 (de start van Almeerkans) is de doelgroep veranderd. Uit onderstaande tabel blijkt een groei van het percentage dat kampt met psychische problematiek en/of extra ondersteuning ontvangt via Jeugdhulp en/of Jeugdreclassering.

Tabel 3. Ondersteuning Almeerkansleerlingen

Ondersteuning	2017	2023
Psychische problematiek	55%	63%
Jeugdhulp	51%	65%
Justitie	23%	61%
Overlap justitie en jeugdhulp	15%	37%

(bron: analyse intakes 2017 en 2023, Mind at Work)

Dit betekent dat medewerkers van Almeerkans meer overleg voeren met de ketenpartners om de ondersteuning op elkaar af te stemmen.

1.5.2 Aannamebeleid Almeerkans

De deelnemers zijn ingeschreven op een VO-school. Deze heeft de zorgplicht. Via het Zorg Advies Team (ZAT) van de VO-school worden zij aangemeld bij Mind at Work. Contra-indicaties voor plaatsing zijn: VSO-ondersteuningsbehoefte of drank- en/ of drugsverslaving. Na dossierscreening (o.a. Aanmeldformulier, OPP VO-school, ZorgAdviesTeam-notulen, DLE-gegevens basisschool) vindt er een intake en screeningsonderzoek plaats bij Mind at Work, waar de doelen voor de sociale competentietraining, de begeleiding en de stage uit voort vloeien. Deze doelen worden in het OPP opgenomen en aangevuld door de docenten/coaches en trainer. De deelnemer is eigenaar van de doelen van het OPP: hij/ zij heeft een actieve rol in het formuleren van de doelen, de aanpak en de evaluatie en presenteert deze in de gesprekken aan ouders, mentor/trainer en coach. Middels het OPP wordt teruggekoppeld aan de VO-school. De VO-school wordt betrokken als het uitstroomperspectief (MBO) verandert.

Ontwikkeling Almeerkans

De Leefgebiedenmatrix (LGM) zal in 2024-2025 worden toegevoegd aan het aanmeldproces. De LGM is door Mind at Work ontwikkeld en zal naar verwachting gaan bijdragen aan het beter in kaart brengen van de competenties, welzijn, leereffecten en ontwikkeling van de deelnemer. Tevens zal het instrument het inzicht vergroten in de beschermende en belemmerende factoren in de diverse leefgebieden van de deelnemer, zodat het voor Almeerkans bij aannahme duidelijker is op welke (leef)gebieden de deelnemer ondersteuning nodig heeft en wie die de interne- en/of externe ondersteuning kan bieden. Op deze manier kan bij aanvang specifiekere geselecteerd worden of Almeerkans aansluit bij de ondersteuningsbehoefte en kan er gerichtere ondersteuning geboden worden tijdens het traject.

1.5.3 Toezichtkader MBO

Almeerkans is een Entree-opleiding en valt daarmee onder het toezichtkader MBO. Een uitgebreide beschrijving is te vinden in bijlage 1. Almeerkans, Beschrijving en urenverantwoording, september 2024.

Almeerkans valt buiten de beschrijving van de overige hoofdstukken, met uitzondering van hoofdstuk 4. Personeelsbeleid.

1.6 Trends, ontwikkelingen en risico's

1.6.1 Wijziging doelgroep

De doelgroep van het OPDC-Almere wijzigt. De afgelopen jaren is het aantal leerlingen gestegen bij wie op het moment van aannahme getwijfeld wordt of een reguliere uitstroom haalbaar is (zie tabel 4). Leerlingen krijgen een kans op het OPDC-Almere om de net ingezette leerontwikkeling, sociaal emotionele ontwikkeling, ondersteuning van jeugdhulp of ondersteuning van andere ketenpartners uit te bouwen.

Sinds 2020 heeft het Ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap (OC&W) ingezet op kansrijk adviseren. Een instrument dat hiervoor ingezet wordt, is de doorstroomtoets in het PO. De scores op deze toets geven een dubbel advies, waarbij het hogere advies geadviseerd wordt. Dit komt niet altijd overeen met het aanbod dat de leerling heeft gevolgd in het PO of bij de mogelijkheden van de leerling. Gevolg van het plaatsen van leerlingen

met twijfel is dat er meer inspanning nodig is in aansturing van gedrag en op didactische achterstanden, bv. in de vorm van bijlessen. Een grote groep leerlingen aannemen met twijfel over het uitstroomperspectief kan als resultaat hebben dat het uitstroompercentage naar de school van inschrijving daalt.

Tabel 4. Percentage leerlingen met twijfel over uitstroomperspectief

Schooljaar	%
23-24	29
22-23	28
21-22	25

(bron: analyse ondersteuningsbehoefte leerjaar 1)

1.6.2 Actualisering kerndoelen

De overheid heeft aangegeven dat de huidige kerndoelen van de verschillende leergebieden niet actueel zijn. Dit geeft onduidelijkheid bij leraren over wat moet en mag en leidt tot toename van de werkdruk. Met concrete en actuele kerndoelen kunnen leerlingen voorbereid worden op het vervolgonderwijs en hun plek in de maatschappij. De overheid heeft de opdracht voor het actualiseren en aanpassen van de kerndoelen bij de SLO, het landelijk expertisecentrum voor curriculum, neergelegd. Zodra de kerndoelen worden vastgesteld, zal het OPDC-Almere deze verwerken in het onderwijsaanbod.

1.6.3 Leraren en lerarentekort op het OPDC-Almere

De specifieke doelgroep van het OPDC-Almere vraagt een specifieke affiniteit en kwaliteit van de docent. Deze wordt vaak gezien bij docenten waar de pedagogische invalshoek meer op de voorgrond staat, vaak zijn dit docenten met een pabo-bevoegdheid. Bovendien zijn pabo-docenten geschoold in een breder curriculum en zijn niet alleen gericht op één vak. Vakdocenten hebben zich verder verdiept in een vak en zijn waardevol voor de organisatie, omdat zij hun vakkennis kunnen delen. Het OPDC-Almere heeft altijd gestreefd naar een mix van docenten met een pabo-bevoegdheid en een vakspecifieke bevoegdheid, om zo het aantal docenten voor de klas te beperken en de kwaliteit te waarborgen.

Door de veranderde wetgeving van het LWOO en de Opting-out maatregel die Almere hanteert, mag het OPDC-Almere wettelijk gezien niet langer pabo-bevoegde leerkrachten inzetten. Voordien mochten leerkrachten met een pabo-bevoegdheid (behaald vóór 2006) in het VMBO-LWOO en praktijkonderwijs lesgeven op Nederlands, Engels, wiskunde, geschiedenis, aardrijkskunde, biologie, verzorging, muziek, handvaardigheid en tekenen. Het OPDC-Almere is van mening dat binnen de school, maar zeker ook binnen de arrangementen KIASS, Maatwerkklas en Almeerkans waar meerdere vakken gegeven worden door één docent, een pabo-opgeleide docent passend is om de leerlingen te bieden wat zij nodig hebben.

Het OPDC-Almere heeft relatief veel docenten met een bevoegdheid lichamelijke opvoeding in dienst. Zij hebben hun klassenmanagement en pedagogische kwaliteiten op orde en worden naast sport ook ingezet voor andere vakken, zoals praktijk, wiskunde of Duits. Dit is voor de leerlingen prettig, omdat zij les krijgen van minder docenten.

Het alleen mogen aantrekken van vakspecifieke opgeleide docenten heeft een negatief effect ten aanzien van werving van nieuw personeel met sterke pedagogische kwaliteiten in deze tijden van krapte op de arbeidsmarkt.

1.6.4 Samenwerking gemeente Almere

In 2015 is de Jeugdwet van kracht geworden, waarin gemeenten verantwoordelijk zijn voor de (geïndiceerde) jeugdzorg. Deze wet heeft als uitgangspunten: preventie, uitgaan van eigenaarschap, integrale hulp (één gezin- één plan- één regisseur), meer regelruimte voor de professionals en voorkomen van lange wachttijden.

In 2015 is een ambulante jeugdhulpverlener Triade Vitree voor twee dagen aangetrokken om begeleiding en naschoolse dagbehandeling te verzorgen in het OPDC-Almere. Dit werd tot dan toe op een andere locatie verzorgd, waardoor leerlingen tussen school en jeugdhulp moesten reizen en soms niet aankwamen.

De pilot is vanaf 2016 structureel vormgegeven in samenwerking met de gemeente Almere met inzet vanuit het jeugdhulpbudget onder de naam Onderwijs Jeugdhulp Arrangement (OJA). De gemeente Almere monitort het OJA middels de begeleidingscommissie op samenwerking en resultaten van het uitvoeringsplan en via de jaarlijkse verantwoording van Triade Vitree en het OPDC-Almere. Evaluatie van de afgelopen jaren geeft aan dat het OJA op het OPDC-Almere de doelstellingen van de Jeugdwet waarmaakt.

Door tekorten in het Almeerse jeugdhulpbudget is het voortbestaan van het OJA jaarlijks onderwerp van gesprek, zijn er onderdelen (zoals IPT- Intensieve Pedagogische Thuishulp) uit het OJA geschrapt en is het aantal medewerkers in de school verminderd.

De gemeente Almere heeft in 2023 aangekondigd dat het aantal onderwijslocaties met jeugdhulp wordt uitgebreid naar alle gespecialiseerde onderwijsvoorzieningen. Het OJA-budget zal worden opgehoogd met de som van de beschikkingen die naast het OJA worden aangevraagd (minus de beschikkingen van behandeling). De jeugdhulp moet worden uitgebreid met ondersteuning in de thuissituatie. Jeugdhulp wordt in 2024-2025 aanbesteed in het perceel Jeugd Gespecialiseerd Onderwijs (JGO). De gevolgen voor het aanbod en de inzet van de jeugdhulpmedewerkers op het OPDC-Almere zijn nog onbekend, mogelijk wordt er op het budget van het OPDC-Almere bezuinigd om de uitbreiding naar de andere voorzieningen te bekostigen, terwijl tegelijkertijd het aanbod moet worden vergroot met thuishulp. Hierover lopen nog gesprekken met de gemeente Almere (najaar 2024).

De gemeente Almere, Mind at Work en het OPDC-Almere werken sinds 2004 samen in het traject Almeerkans om voortijdig schoolverlaters een kans op een startkwalificatie te bieden. Vanaf 2015 is dit traject omgevormd tot een Entree-opleiding. Er wordt subsidie verstrekt door de gemeente Almere en de overige inkomsten worden door de VO-scholen en het swv VO verstrekt.

1.6.5 Inspectie voor het onderwijs

De inspectie voor het onderwijs heeft in april-juli 2018 het swv VO, waaronder het OPDC-Almere bezocht. Het oordeel van de inspectie is dat de kwaliteit van het OPDC-Almere voldoende is op de onderzochte indicatoren: Zicht op ontwikkeling en begeleiding; Didactisch handelen; Samenwerking; Veiligheid en Kwaliteitszorg. De inspectie ziet dat de toeleiding tot het OPDC-Almere goed beschreven staat en dat de VO-scholen op een goede manier zijn betrokken bij in- en uitstroom. Er is een goede pedagogische relatie tussen docenten en leerlingen. Wat betreft het didactisch handelen ziet de inspectie dat docenten zich inzetten om leerlingen plezier in leren te laten ervaren, door gedifferentieerd aanbieden van uitleg, opdrachten en toetsen. Het OPDC-Almere betreft ook de PO-scholen en de ketenpartners. De inspectie waardeert het proces om de veiligheid te monitoren en te bespreken met belanghebbenden als positief, daarmee voldoet het OPDC-Almere aan de eisen van de Wet op VO. De kwaliteitszorg is op orde en de school beschikt over goede instrumenten om de

kwaliteit te kunnen meten gedurende de periode dat de leerling op het OPDC-Almere zit. Ook de diplomaresultaten zijn inzichtelijk. Afgelopen jaren is er gewerkt aan de aangegeven aandachtspunten (concrete evaluatie van de doelen op het OPP; aanscherping van de groepsplannen; gerealiseerde onderwijstijd en de inspanning om bevoegde docenten aan het OPDC-Almere te verbinden), waarbij het verbinden van bevoegde docenten door het lerarentekort een uitdaging blijft.

In december 2023 heeft de inspectie in een gesprek met het swv PO en VO aangegeven in schooljaar 2024-2025 het swv VO te bezoeken.

1.7 Strategische doelstellingen vanuit het OP van het samenwerkingsverband

De strategische doelstelling van het OPDC-Almere en Almeerksluit aan op het Ondersteuningsplan (2023-2027) van het swv. Als tussenvoorziening en onderdeel van het dekkend netwerk anticipeert en reageert het OPDC-Almere op ontwikkelingen in Almere. Dit vraagt om onderzoek in en afstemming met de omgeving, om met elkaar te leren en aanpassingen te doen die leiden tot verbetering van de kwaliteit, innovatie en evt. uitbreiding of aanpassing van het aanbod. Onder omgeving wordt verstaan: bestuur, wet- en regelgeving, swv PO en VO, ouders, maatschappelijke omgeving en relevante ketenpartners.

In tabel 5 worden de strategische doelstellingen uit het Ondersteuningsplan van het swv weergegeven met daarnaast de mogelijkheden van het OPDC-Almere.

Tabel 5. Strategische doelstellingen swv

Nr	Strategische doelstelling swv	Mogelijkheden OPDC-Almere
1.	Kennisdeling vanuit de stedelijke voorzieningen naar het VO: Hoe kan kennis preventief worden ingezet?	Gezien het huidige lerarentekort is het niet haalbaar om medewerkers van het OPDC-Almere uit het onderwijsproces te halen. Een mogelijkheid voor kennisdeling zou ontstaan als de tweedejaars leerlingen die gaan doorstromen naar regulier VO de laatste periode van het schooljaar (april-juli) meedraaien op het VO. De docenten leerjaar 2 zetten hun expertise in op het VO. Dit wordt in 24-25 onderzocht en besproken met het MO-VO.
2.	In tijdsbestek van 20 jaar moet 50% van de leerlingen (5% per jaar) in Almere dichterbij regulier worden opgevangen met arrangementsgroepen. Kan het OPDC-Almere aansluiten in het reguliere onderwijs?	Alle leerlingen uit leerjaar 1 en 2 worden gemonitord of doorstromen naar regulier VO mogelijk is. Hiermee wordt al gewerkt aan het percentage dat hiernaast wordt weergegeven. Leerlingen die de afgelopen jaren niet regulier zijn uitgestroomd, waren bijna allemaal leerlingen die aangenomen zijn met twijfel. Dit percentage leerlingen neemt toe (zie tabel 4), waardoor het percentage uitstroom naar school van inschrijving mogelijk lager wordt. Het huidige OPDC-Almere verdelen over de reguliere VO-scholen kan ervoor zorgen dat de kracht van een kleine setting met een herkenbaar pedagogisch klimaat en heldere structuur teniet

		gedaan wordt. Daarbij wordt de expertise versnipperd en kan niet meer binnen het team worden ingezet. Dat maakt de organisatie minder flexibel. Dit heeft niet de voorkeur van het OPDC-Almere, maar ook niet van de VO-scholen (peiling MO-VO 2023).												
3.	Langdurige plaatsing of activerende plaatsing (tijdelijk) in de stedelijke voorzieningen.	<p>Het OPDC-Almere werkt met activerende plaatsingen, omdat leerlingen maximaal 2 jaar op het OPDC-Almere verblijven.</p> <p>Gedurende het eerste leerjaar wordt bekeken of de leerling kan doorstromen in leerjaar 2 van de school van inschrijving. Hierbij wordt de school van inschrijving betrokken en is voorwaarde dat de leerling een aanzienlijke ontwikkeling laat zien in de doelen uit het OPP. Hieronder het percentage dat na leerjaar 1 doorstroomt naar leerjaar 2 van het VO (in en buiten Almere) en PrO.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Schooljaar</th> <th>% doorstroom VO</th> <th>% PrO</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>22-23</td> <td>12,5</td> <td>5,4</td> </tr> <tr> <td>21-22</td> <td>5,9</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>20-21</td> <td>19,3</td> <td>1,6</td> </tr> </tbody> </table>	Schooljaar	% doorstroom VO	% PrO	22-23	12,5	5,4	21-22	5,9	-	20-21	19,3	1,6
Schooljaar	% doorstroom VO	% PrO												
22-23	12,5	5,4												
21-22	5,9	-												
20-21	19,3	1,6												
4.	'Pedagogisch Paradijs': samenwerken met de ketenpartners op één plek (onderwijs, jeugdhulp, schuldhulpverlening enz.), zodat de problemen die voorliggen in gezinnen sneller kunnen worden aangepakt.	<p>Het OPDC-Almere werkt samen met de ketenpartners en er wordt intensief samengewerkt met Triade Vitree binnen het OJA. Terugkeer van thuishulp binnen het OJA zou wenselijk zijn, zodat er eerder zicht is op wat de ondersteuningsvraag van het gezin is en er direct ondersteuning kan worden geboden.</p> <p>Een contactpersoon beschikbaar voor ouders in de school betreffende armoede, wegwijs in regelingen en subsidies zou een mooie aanvulling zijn.</p> <p>Dit wordt in 24-25 onderzocht via het netwerk.</p>												
5.	Is het netwerk dekkend wat betreft Voortijdig School Verlaters (VSV): Wat kan OPDC-Almere hiervan oppakken?	Het OPDC-Almere voorziet in het arrangement Maatwerkklas. Dit arrangement wordt niet ieder jaar volledig benut. Het OPDC-Almere breidt per 24-25 de doelgroep uit, door het aanbieden van Maatwerktrajecten (bv. leerlingen die schoolritme moeten opdoen, leerlingen met angstproblematiek). Dit vereist ontwikkeling van de docenten en intensievere begeleiding van het zorgteam/ OJA.												
6.	Samenwerking met swv PO: OPDC-Almere als onderdeel van dekkend netwerk PO.	Het OPDC-Almere is in 24-25 gestart met een Schakelklas 8 (zie 1.4.1). Het OPDC-Almere heeft een brinnummer PO toegekend gekregen. Inschrijving en zorgplicht blijft de verantwoordelijkheid van de PO-school. Het swv PO bekostigt deze leerlingen. Monitoring verloopt via een klankbordgroep met leden uit het PO.												

1.8 Samenwerking en verantwoording

Als tussenvoorziening werkt het OPDC-Almere samen met de VO-scholen van het swv. Deze samenwerking betreft de tijdelijke ondersteuning van de leerlingen die door de VO-scholen aan het OPDC-Almere worden toevertrouwd. Daarnaast wordt van de VO-scholen informatie verkregen over de vaardigheden, didactisch en sociaal emotioneel niveau van de doorgestroomde leerlingen. Op basis van deze informatie wordt het aanbod aangepast als dit nodig blijkt. Als VO-scholen ondersteuning nodig hebben bij een individuele leerling die reeds is doorgestroomd, kunnen zij bij de mentoren, zorgcoördinator of teamleiders terecht. Arrangementen en nieuw beleid worden besproken in de klankbordgroep VO (een stedelijk overleg waarin alle scholen participeren met medewerkers die ondersteuning in portefeuille hebben). Nieuwe arrangementen worden ook besproken in het Management Overleg-VO (een stedelijk overleg op directieniveau waarin de VO-besturen vertegenwoordigd zijn). Jaarlijks wordt een managementrapportage opgesteld met daarin de verantwoording van de in- en doorstroom, resultaten van het onderwijs, de ondersteuning en de specifieke arrangementen. Deze wordt in de klankbordgroep en in het MO-VO besproken.

Met de komst van het arrangement Schakelklas 8 is er samenwerking met het swv PO. In schooljaar 24-25 wordt een monitorgroep samengesteld die een rol heeft in het monitoren van het aanbod, de werkwijze van deze groep als ook de samenwerking tussen PO en OPDC-Almere wat betreft aanmelding, advisering en verwijzing naar het VO. Resultaten zullen opgenomen worden in de managementrapportage vanaf schooljaar 24-25.

2. School specifieke uitgangspunten

2.1 Visie en doel

Visie: 'De leerling bereikt een maximale groei in een positief pedagogisch klimaat met een kwalitatief goed onderwijs- en ondersteuningsaanbod. De leerling verbetert de leerprestaties door middel van gedifferentieerd onderwijs op maat. De leerling krijgt inzicht in de eigen kwaliteiten en leert deze in te zetten om belemmeringen te verminderen. De leerling leert stap voor stap regie te nemen over zijn/ haar ontwikkeling, leert de verschillen en overeenkomsten tussen mensen kennen en kan hiermee op een goede manier omgaan. Ouders, andere scholen en evt. ketenpartners zijn betrokken bij de ontwikkeling van de leerling'.

Het doel van het OPDC-Almere is: leerlingen kunnen middels kwalitatief goed onderwijs en ondersteuning, vastgelegd en geëvalueerd in het ontwikkelingsperspectiefplan (OPDC-Almere) of persoonlijk ontwikkelingsplan (Almeerkans) overstappen naar een andere onderwijsplek, zodat ze een startkwalificatie kunnen behalen.

2.2 Waarden

De waarden van het OPDC-Almere zijn 'Tolerantie, Rust en Persoonlijke groei'. De waarden zijn de basis van het beleid, het aanbod en het handelingskader. Ze zijn zichtbaar in alle ruimten, worden aan de leerlingen uitgelegd en gekoppeld aan gewenst gedrag. Hierdoor is voor iedereen duidelijk en voorspelbaar welk gedrag er wordt verwacht.

2.3 Schoolklimaat en veiligheid

Het OPDC-Almere heeft een doelgroep die gebaat is bij relatie, veiligheid, structuur en rust. De mentoren en docenten investeren in de relatie met de leerlingen door veel persoonlijk contact, door te luisteren naar de leerlingen en hen serieus te nemen. De dagindeling en de lestijden zijn op iedere dag hetzelfde. De school is overzichtelijk ingericht.

Veiligheid, structuur en rust wordt verkregen doordat alle medewerkers werken volgens het handelingskader van SW-PBS. Op basis van de waarden zijn er gedragsverwachtingen opgesteld voor alle ruimten. Deze verwachtingen zijn visueel zichtbaar in iedere ruimte en worden volgens een jaarplanning aan de leerlingen geleerd. Docenten benoemen de waarden en verwachtingen in de les en vervolgens worden leerlingen bekrachtigd of mild gesanctioneerd. Medewerkers zijn eenduidig in wat zij van leerlingen verwachten. Zij dragen uit in woord en gebaar dat iedereen anders is en een ander aanbod nodig heeft. Dit maakt de leeromgeving veilig en voorspelbaar voor leerlingen en geeft hen daarmee een kans om tot leren te komen.

Er wordt data verzameld (registraties van de beloningen en van de interventies die in de klas of daarbuiten worden ingezet). Mentoren stellen wekelijks en maandelijks doelen met hun klas hoeveel interventies de klas maximaal gaat halen. Als het doel wordt behaald, wordt dit gevierd. Registraties van de beloningen worden door de mentor gemonitord en ingewisseld voor kleine prijsjes of voor een groepsbeloning.

Data worden maandelijks besproken in het expertteam PBS, waar interventies bedacht worden op klas- of schoolniveau. De data van individuele leerlingen worden gemonitord in het Zorgteam. Een overzicht van de data per klas met interventies wordt door de zorgcoördinator verspreid en door de mentor ingezet. Data wordt ook maandelijks besproken met het team.

Sinds 2016 heeft het OPDC-Almere een Onderwijs Jeugdzorg Arrangement (OJA) met medewerkers van jeugdhulpaanbieder Triade Vitree. Het OJA is ingebed in de ondersteuningsstructuur van de school. De stap naar jeugdhulp voor leerlingen en ouders is laagdrempelig en de samenwerking rondom een leerling is hierdoor eenvoudig af te stemmen. De inzet van Triade Vitree is zowel preventief (groepstrainingen) als curatief (bv. individuele begeleiding of naschoolse dagbegeleiding). Door de preventieve inzet worden de doelen uit het OPP door de leerlingen eerder behaald en wordt duurdere jeugdhulp voorkomen. Het OJA én SW-PBS zorgen voor een gemiddeld uitstroompercentage van 80% naar het regulier onderwijs.

Het OPDC-Almere heeft een Sociaal Veiligheidsbeleid om de veiligheid van leerlingen en medewerkers te waarborgen. Hierin is het handelingskader voor de medewerkers opgenomen, het anti-pestbeleid en een stappenplan hoe te acteren bij agressief of onveilig gedrag. Ook staan de vertrouwenspersoon, de meldcode en de klachtenregelingen beschreven. Het protocol medicatieverstrekking en medisch handelen is hierin ook opgenomen. Zie bijlage 2. Sociaal Veiligheidsplan OPDC-Almere, versie september 2024.

2.4 Krachtgericht coachen en eigenaarschap

Het team is geschoold in Krachtgericht Coachen. Uitgangspunt is om middels het ideaal en de kernkwaliteiten, de belemmeringen aan te pakken en te verminderen. Deze methodiek wordt ingezet in de gespreksvoering met leerlingen.

Per jaar heeft de mentor vier coachingsgesprekken met de leerling. Dit zijn individuele gesprekken of gesprekken in kleine groepjes. In de individuele gesprekken wordt de leerling uitgedaagd doelen en aanpak te kiezen voor de komende periode. Halverwege de periode bekijkt de mentor met de leerling naar de aanpak en deze wordt eventueel bijgesteld. Aan het einde van de periode worden de doelen geëvalueerd, bijgesteld en/of nieuwe doelen gekozen. Leerlingen leren hun kwaliteiten kennen en inzetten, leren reflecteren en evalueren. Doordat de leerling reflecteert, ervaart de leerling zelf invloed te hebben op zijn handelen en gedrag wordt het eigenaarschap van de leerling vergroot. In de groepsgesprekken denken de andere leerlingen mee met het doel, de aanpak en de evaluatie. Zo kennen zij elkaars doelen, kunnen ze elkaars kwaliteiten benoemen en feedforward en feedback geven.

*'Als er vroeger niemand was
geweest die in mij geloofde,
was ik nooit zover gekomen!'*

docent OPDC-Almere

2.5 Samenwerking met ouders en ketenpartners

Om leerlingen een ononderbroken ontwikkeling door te laten maken, is samenwerking met ouders en de ketenpartners een voorwaarde. Ouders worden actief betrokken bij de ontwikkeling van hun kind en denken mee in de doelen die hun kind moeten behalen. Het schooljaar start met een gesprek tussen mentor en ouders hoe het contact vorm gegeven wordt. Frequent contact met ouders levert op dat de leerling goed in beeld is, ouders en school op een lijn zitten en ouders meedenken en op de hoogte zijn van de doelen waaraan hun kind werkt. Mentoren geven aan wanneer het goed gaat en vragen ouders mee te denken in oplossingen bij incidenten of wat zij in de thuissituatie kunnen inzetten. Triade Vitree is binnen het OJA de vaste ketenpartner waarmee samengewerkt wordt. Daarnaast zijn jeugdpolitie, GGD, GGZ (Fornhese en de Waag), leerplicht en het wijkteam betrokken in het Zorgadviesteam en worden aanvullende arrangementen ingezet waar nodig.

3. Onderwijskundig beleid

Uit de ondersteuningsbehoeften van de leerlingen (zie tabel 1) blijkt dat leerlingen zowel op didactiek, schoolse vaardigheden en op sociaal emotioneel leren een aanvullend aanbod nodig hebben.

Docenten hebben een gemeenschappelijk handelingskader, gebaseerd op de zelf-determinatie theorie (Ryan & Deci, 2000) die uitgaat van de psychologische basisbehoeften relatie, competentie en autonomie. Doordat leerlingen veiligheid ervaren door de band met de docent (relatie), het gevoel krijgen dat ze het aankunnen (competentie) en zelf verantwoordelijkheid en controle hebben (autonomie) wordt de wil om zich te ontwikkelen vergroot.

Er wordt uitgegaan van de 'growth mindset' theorie van Dweck (2007). Docenten leren de leerlingen dat hun intelligentie gestimuleerd wordt door te oefenen en te leren van fouten en stimuleren en complimenteren op het leerproces in plaats van op intelligentie. Docenten

laten zien, door het geven van feed up, feedback en feed forward, te geloven in de ontwikkeling van de leerlingen en werken daarmee aan de competentie (Hattie, 2012). Middels Krachtgericht coachen (Korthagen en Nuijten, 2015) leren medewerkers de leerlingen om vanuit hun ideaal hun kwaliteiten te benoemen, in te zetten en daardoor hun belemmeringen aan te pakken. Leerlingen leren reflecteren en evalueren en stellen zo hun doelen bij of kiezen nieuwe doelen.

Het OPDC-Almere werkt met het drie lagenmodel (Golly & Sprague, 2013). Een basisaanbod voor alle leerlingen (groene laag), een aanvullend en tijdelijk aanbod (gele laag) en een aanvullend langduriger intensief aanbod (rode laag). De gele en rode laag vertegenwoordigen de extra ondersteuning en verschillen in zwaarte. Het aanbod staat beschreven in het Schoolondersteuningsprofiel (zie bijlage 3, Schoolondersteuningsprofiel, september 2024).

Leerlingen op het OPDC-Almere krijgen naast het VMBO-aanbod (aanbod op niveau van de Basis Beroepsgerichte Leerweg- BBL, Kader Beroepsgerichte Leerweg- KBL of Theoretische Leerweg- TL), extra taal en rekenen én een aanbod op sociaal-emotioneel gebied. Het aanbod is erop gericht dat de leerling succesvol kan overstappen naar regulier onderwijs of een ander passend onderwijs traject.

De leerstof is gebaseerd op de kerndoelen, sluit aan bij de andere VMBO-scholen en is gericht op een ononderbroken ontwikkelingslijn.

Een aantal vakken wordt in leergebieden aangeboden om de samenhang tussen de vakken te vergroten en het aantal docenten voor een klas te verkleinen. De doorgaande leerlijn wordt drie maal per jaar binnen elk leergebied afgestemd en eventueel aangepast.

Jaarlijks wordt door de schoolleiding twee maal een leergebiedgesprek gevoerd, waarin lesvoorbereidingen, de analyse van de toetsen en de cijfers en de samenwerking binnen het leergebied worden besproken.

Het OPDC-Almere werkt met een cyclus waarin de ondersteuningsbehoeften van de individuele leerling én de gehele klas centraal staat. De ondersteuningsbehoeften worden geïnventariseerd bij de intake en vertaald in concrete OPP-doelen voor individuele leerlingen. Daarnaast wordt per vak bekeken welke ondersteuning er in de klas nodig is voor individuele leerlingen of groepjes leerlingen. Deze ondersteuning wordt besproken in een groepsbespreking en uitgewerkt in een groepsplan. Dit groepsplan wordt 3 maal per jaar besproken en aangepast door het docententeam dat de klas lesgeeft. Hierdoor kunnen de docenten het aanbod afstemmen op de leerlingen. Bij de start van het schooljaar wordt groepsdynamisch werken ingezet om de norm van de klas te bepalen, zodat er een gewenste aanpak voor de klas kan worden afgesproken (Dokman, Beusekom en Oldeboom e.a., 2018). Deze aanpak wordt ook opgenomen in het groepsplan.

De benadering van de leerlingen is positief, de docent heeft hoge verwachtingen en begeleidt de leerling stap voor stap naar een hoger beheersingsniveau.

3.1 Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) en uitstroomniveau

Iedere leerling heeft een OPP met een uitstroombestemming, uitstroomniveau en een handelingsdeel dat besproken is in een Op Overeenstemmings Gericht Overleg (OOGO) met de school van inschrijving, ouders, leerling en het OPDC-Almere. De te behalen lange termijn doelen (namelijk doelen die behaald dienen te worden om te kunnen overstappen naar de VO-school van inschrijving) worden hierin besproken en vastgesteld. Deze doelen

zijn zowel op didactisch als op schoolse vaardigheden en sociaal emotioneel leren geformuleerd. De mentor vertaalt de doelen met de leerlingen naar korte termijn doelen. Monitoring en bijstelling van de doelen vindt plaats bij de mentor (coachingsgesprekken over de doelen uit het OPP) en verwerkt in het handelingsdeel van het OPP. Het Zorgteam monitort de ondersteuningsbehoefte van de leerling dat kan leiden tot bijstelling van de bevorderende en belemmerende factoren, van de doelen in het OPP of tot aanpassing van het groepsplan.

Bij de vakdocent vinden diagnostische gesprekken bij onvoldoende beheersing van het vak of vaardigheid plaats. Alle docenten participeren in groepsbesprekingen en rapportvergaderingen van de klassen waaraan zij lesgeven.

Doel van het OPDC-Almere is dat leerlingen uitstromen naar regulier onderwijs of een andere passende onderwijsplek waar zij een startkwalificatie kunnen behalen. Voor uitstroom naar het regulier onderwijs (VO, PrO, Maatwerkklas, Almeerkans) is een norm opgesteld. Deze ligt op 80%. Deze norm werd de afgelopen schooljaren behaald.

Risico:

De streefnorm van 80% wordt niet behaald als er meer leerlingen geplaatst worden met een twijfel over een regulier uitstroomperspectief, die voor een kans op het OPDC-Almere geplaatst worden. Deze plaatsingen zijn mede het gevolg van dat ouders niet akkoord gaan met plaatsing op het PrO of VSO en een te grote ondersteuningsbehoefte hebben voor de VO-scholen.

Het uitstroomniveau wordt jaarlijks gemonitord, zie tabel 6. De norm is dat 80% of hoger het uitstroomniveau behaalt. Er is voor 80% gekozen, omdat er ook leerlingen geplaatst worden met twijfel of het uitstroomniveau haalbaar is.

Tabel 6. Uitstroomniveau

Schooljaar	% uitstroomniveau behaald	% uitstroomniveau niet behaald
22-23	96,3% (waarvan 3,7% een hoger niveau heeft bereikt)	3,7% (3,7% is doorgestroomd naar PrO)
21-22	96,9% (waarvan 3,1% een hoger niveau heeft bereikt)	3,1% (2,1% is doorgestroomd naar PrO)
20-21	100% (waarvan 14,5 % een hoger niveau heeft bereikt)	0%

3.2 Referentieniveaus taal en rekenen

De meeste leerlingen die starten op het OPDC-Almere hebben een leerachterstand op taal en/ of rekenen en beheersen niveau 1F niet (wet Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen, 2010), dat zij aan het einde van de basisschool behaald zouden moeten hebben. Het OPDC-Almere heeft in haar aanbod taal en rekenen opgenomen om de achterstanden van de leerlingen te verminderen.

Taal

Tijdens de lessen Nederlands worden de onderdelen van het domein taal (mondelijke taalvaardigheid, leesvaardigheid, schrijfvaardigheid en begrippenlijst en taalverzorging) aangeboden. Daarnaast wordt extra aandacht besteed aan begrijpend lezen en spelling. De leerlingen werken op hun eigen niveau aan de diverse spellingscategorieën en de werkwoordspelling wordt klassikaal aangeboden. Met begrijpend lezen komen de verschillende leesstrategieën aan bod met de methode Nieuwsbegrip.

Docenten die de zaakvakken geven, hanteren deze strategieën ook bij het lezen van de teksten in de zaakvakboeken. Ook is schoolbreed afgesproken dat bij de zaakvakken en de talen dezelfde formats gehanteerd worden voor het maken van een boekverslag, filmverslag, onderzoeksverslag en werkstuk.

De woordenschat wordt vergroot middels het Posterproject voor voortgezet onderwijs. De schooltaalwoorden staan hierbij centraal. De mentor biedt iedere dag twee woorden in de context aan en deze worden getoetst. Dit is een effectieve interventie op de lijst van Hattie (2012). Bij onvoldoende beheersing van het technisch lezen wordt in groepjes extra gelezen.

Rekenen

Bij rekenen wordt aandacht besteed aan de inhoud van de vier domeinen: getallen, verhoudingen, meten en meetkunde en verbanden. De onderdelen worden digitaal getoetst, waarna de leerling een aangepast aanbod krijgt op basis van de scores. Leerlingen krijgen hierdoor een aanbod op maat. Bij onvoldoende beheersing wordt bijles ingezet.

3.3 Volgen en analyse van vorderingen

Uitgangspunt is dat iedere leerling de basis van het aanbod beheerst en dat onvoldoende resultaten niet bijdragen aan een 'growth mindset' van de leerling. Daarbij betekent een onvoldoende dat de leerstof niet wordt beheerst. Op het OPDC-Almere wordt daarom niet lager dan het cijfer '4' gegeven in leerjaar 1 en niet lager dan het cijfer '3' in leerjaar 2. In het leerlingvolgsysteem wordt aangegeven dat de toets Nog Niet Behaald (NNB) is. Bij onvoldoende resultaten handelen docenten volgens het samen ontwikkelde en vastgestelde 'Stroomdiagram Inhalen en Herkansens' (bijlage 4). Hierin zit een opbouw van leerjaar 1 naar leerjaar 2, zodat deze aansluit bij de methodiek op het regulier VO. De leergebieden stemmen de toetsing per periode en per leerjaar af. Per periode maken de leergebieden een analyse van de toetscijfers. Bij opvallende zaken stellen zij bij.

Monitoring van de vorderingen vindt plaats middels toetsing per leergebied en methode-onafhankelijke toetsing (Cito).

Cito Volgstelsel VO

In het eerste leerjaar wordt tweemaal en in het tweede leerjaar wordt eenmaal de Cito afgenomen (Cito 0,1 en 2). Onderdelen op de Cito zijn: Taalverzorging, Nederlandse leesvaardigheid en Rekenen/wiskunde en Engels. De leerling ontvangt een overzicht met behaalde scores van de mentor bij het rapport.

De werkgroep Cito maakt eens per jaar een analyse van de vorderingen op schoolniveau (leerjaar 1 vergeleken met 0-meting en leerjaar 2 vergeleken met scores behaald eind leerjaar 1). Op basis van deze analyse wordt het beleid op taal en rekenen bijgesteld. In tabel 6 staan de resultaten van drie cohorten vermeld, waarbij de scores in % worden aangegeven van de Cito-0 toets en de Cito-2 toets. Deze resultaten laten zien dat leerlingen op het OPDC-Almere een mooie ontwikkeling doormaken.

Tabel 7. Resultaten Cito-scores gemeten op toets 0 en toets 2 in percentages

Onderdeel Cito Volgstelsel VO	2021 Cito 0	2023 Cito 2	2020 Cito 0	2022 Cito 2	2019 Cito 0	2021 Cito 2
Nederlandse taalvaardigheid						
< 1F	80	40	73	38	48	48
1F	15	35	25	38	35	30
2F	5	25	2	24	17	22

Onderdeel Cito Volgstelsysteem VO	2021 Cito 0	2023 Cito 2	2020 Cito 0	2022 Cito 2	2019 Cito 0	2021 Cito 2
Rekenen/ Wiskunde						
< 1F	85	30	98	57	74	87
1F	10	55	2	32	26	13
2F	5	15	0	10	0	0

Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ)

De sociaal emotionele vorderingen worden getoetst met de SDQ, die tweemaal per jaar wordt ingevuld door de mentor en de leerling (najaar en voorjaar). Resultaten per leerling worden vergeleken, geanalyseerd en besproken in het Zorgteam. Resultaten worden opgenomen in het OPP. Zo nodig wordt er een interventie ingezet. Het Zorgteam monitort de ontwikkeling.

3.4 Burgerschap: versterken en vergroten van de sociale maatschappelijke participatie

De leerling leert op het OPDC-Almere de verschillen en overeenkomsten tussen andere leerlingen kennen. We stimuleren dat leerlingen respectvol met elkaar omgaan en dat het leuk en zinvol is om iets voor een ander te doen.

Leerlingen krijgen vanaf de start regie over het eigen leerproces, begeleid door de mentor en de docenten. Dit is zichtbaar in de opbouw van het curriculum, de aangeboden activiteiten en de begeleide overstap naar het VO.

Leerlingen kunnen helpen bij de open dag, bij rondleidingen, presentaties over het OPDC-Almere, bij schoolfeesten, sportdagen of in de pauzes. We vragen zo mogelijk ook leerlingen bij de sollicitatiegesprekken. Leerlingen kunnen als klassenvertegenwoordiger lid worden van de Leerlingenraad, waarin zij met de directeur meepraten over het schoolbeleid en over onderwerpen die de klassen belangrijk vinden.

Op het OPDC-Almere zitten meer jongens dan meisjes, in de verhouding 75%-25% (gemiddelde van schooljaar 22-23 en 23-24). Speciaal voor de meisjes worden er meidenuren gegeven door vrouwelijke medewerkers. Hierin wordt aandacht besteed aan de veranderingen tijdens de puberteit, seksuele voorlichting en beleving, omgaan met elkaar en met jongens en het aangeven van grenzen. Ook lichaamstaal, kleding en de uitwerking hiervan op anderen worden besproken. Evenals informatie over loverboys. De jongens krijgen jongensuren van een mannelijke docent. Besproken wordt de omgang met elkaar en met meisjes, en het omgaan met grenzen, de veranderingen in je lichaam tijdens de puberteit en seksuele voorlichting en beleving.

Leerlingen lopen jaarlijks 5 dagen stage. In leerjaar 1 zijn deze stages maatschappelijk georiënteerd. Voorafgaand aan de stagedagen bespreekt de mentor in leerjaar 1 wat vrijwilligerswerk is, wat de doelen zijn en aan welke regels de leerlingen zich moeten houden. Zij zoeken een plek in het eigen netwerk, zoals de sportclub, buurthuis, scouting, kerk, familie, op hun oude basisschool enz. Doel is om te leren zelfstandig een dag aan het werk te zijn en iemand te helpen. In leerjaar 2 worden deze stages gekoppeld aan de lessen beroepenoriëntatie en wordt de leerling gestimuleerd om mee te lopen in diverse sectoren. De stagedagen zijn tevens een voorbereiding op de stages in leerjaar 3 in het VO.

De eerste stagedag bezoeken de mentoren de leerlingen die in Almere stage lopen. De andere dagen wordt de leerling beoordeeld door de contactpersoon van de stageplek waar

hij/ zij stage loopt. De leerling presenteert in de klas de opgedane ervaring en een reflectie op de leerdoelen.

Het bijbrengen van respect voor en kennis van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat, zoals verankerd in de Grondwet, en de universeel geldende fundamentele rechten en vrijheden van de mens is onderdeel van het vak Mens en Maatschappij.

3.5 Eigen kwaliteitsaspecten

De uitgangspunten en het doel van het OPDC-Almere brengen met zich mee dat de kwaliteit goed dient te zijn.

Tabel 8. Eigen aspecten van kwaliteit

Kwaliteitsgebied	Eigen aspecten van kwaliteit	Check
OP 0. Basisvaardigheden	Het OPDC-Almere voorziet in een aanbod om de belemmeringen in taal, rekenen en schoolse vaardigheden te verminderen: aanbod in woordenschat, begrijpend lezen, technisch lezen en rekenen.	Cito volgtoetsen Leerjaar 1: 2 maal per jaar Leerjaar 2: 1 maal per jaar Checklist vaardigheden
OP 1. Aanbod	Docenten geven kwalitatief goede lessen, met een herkenbare structuur. Leren leren en leren plannen is onderdeel van aanbod. Mentortijd en Persoonlijke Ontwikkeling zijn essentiële onderdelen van het aanbod.	Lesobservaties door schoolleiding (min. 3 maal per jaar). Norm: 80% is voldoende en goed. Beoordeling door leerlingen. Jaarlijkse evaluatie van inhoud van deze vakken in teamoverleg.
OP 2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding	Leerling is eigenaar van zijn leerproces. De leerling stelt samen met de mentor in coachingsgesprekken didactische en pedagogische doelen op en bedenkt er een aanpak bij, reflecteert hierop en past doelen aan of stelt nieuwe doelen. Leerling en mentor bespreken de doelen met ouders. Mentoren zetten interventies in aan de hand van (PBS-)data, die door alle medewerkers worden uitgevoerd, zodat leerlingen zich verder kunnen ontwikkelen. Deze interventies zijn op maat. Twee maal per jaar wordt een sociaal emotionele vragenlijst (SDQ) afgenomen om de ontwikkeling te monitoren.	De leerling evalueert de doelen uit het OPP met de mentor. Mentor verwerkt evaluatie van de doelen drie maal per jaar in OPP. Interventies worden gemonitord in het Zorgteam. Ontwikkelpunten uit SDQ worden door de mentor besproken met de leerling en verwerkt in de doelen van het OPP.

OP 3. Pedagogisch- didactisch handelen	Docenten stemmen af op de leerlingen in contact en aanbod. Zij benutten in hun lessen de informatie uit het groepsplan om gedifferentieerd les te geven.	Lesobservaties door schoolleiding. 360 graden feedback van collega's. Beoordeling door de leerlingen.
OP 4. Onderwijstijd	Vast rooster met iedere dag start om 08.30 uur. Geen tussenuren (behalve in laatste periode leerjaar 2). De pauze is begeleide onderwijstijd.	Afstemming pauzeactiviteiten in teamoverleg en leerlingenraad. Monitoring lesuitval.
OP 6. Afsluiting	80% stroomt door naar school van inschrijving, PrO of Maatwerkklas. 20% stroomt door naar een passende onderwijsplek.	Jaarlijkse monitoring uitstroomniveau en -bestemming.
SK 1. Veiligheid	Het OPDC-Almere is een veilige plek waar iedereen zichzelf kan zijn. Norm: 80% van de leerlingen scoort voldoende/ goed op veiligheid.	Jaarlijkse monitoring tevredenheidsonderzoeken leerlingen (waarin veiligheid een onderdeel is).
SK 2. Schoolklimaat	Eenduidig handelingskader van de medewerkers en docenten leidt tot een voorspelbaar en veilig schoolklimaat.	Lesobservaties door schoolleiding. Beoordeling door leerlingen.
OR 1. Resultaten	Docenten passen hun aanbod aan op diagnostische gesprekken en toetsanalyses om leerlingen optimaal te laten presteren.	Analyse toetsen en cijfers binnen het leergebied en in afstemming met schoolleiding.
OR 2. Sociale en maatschappelijke competenties	Trainingen, coachingsgesprekken, vrijwilligersstages, leerlingenparticipatie en het gebruik van schooltaal vergroten de sociale en maatschappelijke competenties.	Monitoring doelen OPP door mentor en Zorgteam.

3.6 Ambities voor de schoolplanperiode

De ambities voor de komende schoolplanperiode worden hieronder benoemd en zijn opgenomen in de vierjarenplanning (zie hoofdstuk 7).

Tabel 9. Ambities

Kwaliteitsaspect	Ambitie
OP 0. Basisvaardigheden	Bevorderen van het leesonderwijs door samen lezen in de klas en meer activiteiten gerelateerd aan leesonderwijs te ondernemen in samenwerking met de bibliotheek Almere. ICT-vaardigheden van leerlingen verder ontwikkelen in de lessen persoonlijke Ontwikkeling en in de OPDC-uren. Borgen leren-leren (planagenda).
OP 1. Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en de samenleving	Het aanbod verdiepen met praktische opdrachten en buitenschools leren.

OP 2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding	Tussenevaluatie van de doelen uit het OPP en de aanpak verder vormgeven (expertgroepen).
OP 3. Pedagogisch-didactisch handelen	Ontwikkelen huiswerkbeleid Ontwikkelen eigenaarschap t.a.v. huiswerk en toetsen Ontwikkelen werkwijze leren samenwerken
OP 4. Onderwijstijd	Borgen PO-lessen Borgen pauze-activiteiten
OP 6. Afsluiting	Begeleiding van de leerlingen bij de overstap naar het VO (leerjaar 2-3) Meer afstemming met het VO over lesstof, toetsing
VS 1. Veiligheid	Borgen van de veiligheid middels alle onderdelen van PBS en het pedagogisch klimaat.
VS 2. Schoolklimaat	Borgen van het schoolklimaat.
OR 1. Resultaten	Leerlingen nemen verantwoordelijkheid voor hun leerproces en resultaten. Zij ondernemen actie als zij lesstof of toetsing hebben gemist of als zij deze nog niet hebben behaald op een voldoende niveau.
OR 2. Sociale en maatschappelijke competenties	Leerlingen leren zichzelf en hun kwaliteiten kennen. Leerlingen leren de kwaliteiten van anderen zien en benoemen. Leerlingen nemen verantwoordelijkheid voor het zoeken naar stageplekken voor de vrijwilligersdagen en geven tijdig bij de mentor aan als dit niet lukt. Leerlingen weten hoe zij zich gepast gedragen op een stageplek.

4. Personeelsbeleid

Het uitgangspunt is dat het OPDC-Almere een lerende organisatie van professionals is. Dit betekent:

- Samen leren
- Nieuw beleid samen vormgeven
- Medewerkers zijn verantwoordelijk voor hun handelen
- Medewerkers zijn zich bewust van hun kwaliteiten en ontwikkelpunten
- Medewerkers zijn flexibel in een veranderende organisatie
- Organisatie zet medewerkers zoveel mogelijk in op hun kwaliteiten en expertise
- Medewerkers krijgen de gelegenheid zich te ontwikkelen (binnen de mogelijkheden van de organisatie).

Doel van het integraal personeelsbeleid is dat docenten competent zijn in geven van onderwijs en het begeleiden van leerlingen met een speciale ondersteuningsvraag en leerlingen daardoor maximale effectieve lestijd krijgen; medewerkers reflecteren, geven feedback en zijn competent in het bijhouden en werken aan hun eigen ontwikkeling. Medewerkers zijn zich bewust van hun kwaliteiten en belemmeringen en hebben een houding waarin ze zich ontwikkelen met behulp van hun kwaliteiten. Deze doelen komen terug in de gesprekkencyclus. Nieuwe medewerkers krijgen werkbegeleiding. Medewerkers die dit nodig hebben, krijgen coaching.

Het OPDC-Almere kent drie expertgroepen: PBS, Eigenaarschap en Krachtgericht coachen onder leiding van een van de leden van de schoolleiding. Zij zorgen voor borging van ingezette ontwikkelingen, werken beleid uit en presenteren deze aan het team. Nieuw beleid wordt in het team besproken, uitgewerkt binnen de schoolleiding of in de expertgroep en in het team vastgesteld. De processen staan beschreven op kwaliteitskaarten, deze zijn beschikbaar voor alle medewerkers. Zie voor gespreksvoering bijlage 5. Kwaliteitskaart IPB, versie september 2024.

4.1 Kenmerken medewerkers OPDC-Almere (inclusief Almeerkans)

De schoolleiding van het OPDC-Almere wordt gevormd door een directeur, een zorgcoördinator en twee teamleiders. Gezamenlijk zijn zij verantwoordelijk voor het beleid, de arrangementen en de kwaliteit. De teamleiders zijn verantwoordelijk de aansturing van de dagelijkse gang van het schoolproces.

Binnen het OPDC-Almere werkt onderwijzend en onderwijsondersteunend personeel. Vanuit het Onderwijs Jeugdzorg Arrangement (OJA) zijn er dagelijks ambulante jeugdhulpverleners in de school aanwezig, deze worden bekostigd vanuit het jeugdzorgbudget van de gemeente en staan hieronder niet vermeld.

Tabel 10. Kenmerken medewerkers

Onderwijzend personeel (totaal 14,7 fte op 01-08-2024)		Onderwijsondersteunend personeel (totaal 6,6 fte, op 01-08-2024)	
2,6 fte LD-docenten (teamleiders en zorgcoördinator) 8,7 fte LC-docenten, 3,4 fte LB-docenten		0,6 fte directeur 0,6 fte orthopedagoog 2,7 fte leerling- en procesbegeleiders 0,8 fte onderwijsassistent 0,9 fte medewerkster secretariaat 1,0 fte pedagogisch conciërge	
Functiemix 01-08-2019	OPDC-Almere en Almeerkans	Doel landelijk (2014)	Gemiddelde VMBO Almere (2021)
LD-docent	18%	29%	16%
LC-docent	59%	38%	36%
LB-docent	23%	33%	46%

De percentages LD- en LC-docent liggen op het OPDC-Almere beduidend hoger dan gemiddeld in het VMBO in Almere. Het OPDC-Almere heeft een actief beleid gevoerd om expertdocenten te benoemen in LC. OPDC-docenten geven kwalitatief goede lessen en ondersteuning, nemen initiatief in expertgroepen en in de ontwikkeling van hun leergebied en de organisatie.

4.2 Bevoegd en bekwaam

Er wordt gestreefd naar bevoegd personeel binnen de wettelijke kaders. In 1.5 is al aangegeven dat het OPDC-Almere door wijziging in wetgeving docenten met een pabo-bevoegdheid niet meer als bevoegd mag beschouwen. Het OPDC-Almere heeft juist baat bij een mix van bevoegdheden om haar uitgangspunten kwalitatief goed te kunnen uitvoeren.

De leerlingen in de arrangementen (kIASS, Maatwerk en Almeerkans) zijn gebaat bij een docent met pabobevoegdheid, omdat deze meerdere vakken kan geven en hierdoor beter kan inspelen op de ondersteuningsbehoeften binnen het arrangement. Hierin is een docent met een vakbevoegdheid juist minder passend. De bestuurder staat achter deze uitgangspunten.

Jaarlijks wordt teamscholing ingezet, op basis van de ambities en ontwikkelpunten vanuit de school en op basis van behoefte van het personeel. Dit wordt jaarlijks besproken en bijgesteld. Ontwikkeltijd wordt ingezet voor de leergebieden om de inhoud van het vak te verbeteren.

Nieuw personeel krijgt scholing om goed ingewerkt te zijn in PBS, Krachtgericht Coachen en activerend lesgeven. Deze scholing wordt mede georganiseerd door de expertgroepen. Daarnaast is er werkbegeleiding en zijn er intervisie-bijeenkomsten. Scholing (scholingsdagen, cursussen, bezoek conferentie of opleiding) kan ook individueel worden ingezet op verzoek van een medewerker of op aanraden van een leidinggevende of schoolleiding.

Teamleden houden hun deskundigheidsbevordering bij en leggen verantwoording hierover af aan hun leidinggevende.

5. Stelsel van Kwaliteitszorg

Op basis van de uitgangspunten van het OPDC-Almere en de vastgestelde aspecten van de Almeerse Norm Basisondersteuning is in juni 2024 het Kwaliteitsbeleid OPDC-Almere aangepast. Hierin staan de taken en verantwoordelijkheden beschreven van de medewerkers die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de ondersteuning aan de leerling, dit is inclusief de interventies vanuit het OJA. Per niveau (groen, geel of rood) worden de activiteiten en de monitoring in de PDCA-cyclus weergegeven.

Resultaten van de monitoring worden besproken in het team, het zorgteam en verwerkt in beleidsdocumenten, het OPP of groepsplan.

In het kwaliteitsbeleid staat ook de PDCA-cyclus betreffende de kwaliteitszorg voor de medewerkers en de organisatie beschreven. In schooljaar 24-25 zal er een Almeerse Norm Basisondersteuning worden opgesteld voor de speciale voorzieningen. Deze norm zal het OPDC-Almere opnemen in het beleid. Zie bijlage 6. Kwaliteitsbeleid OPDC-Almere, versie juni 2024.

5.1 Kwaliteitsmonitoring

Nieuw beleid wordt zoveel mogelijk samen met de medewerkers ontwikkeld, vastgesteld in de MR-p en het daarop volgende jaar geëvalueerd.

In april evalueert het docententeam de opbrengsten van de expertgroepen, zij geven feedback op elkaars resultaten en stellen doelen voor het volgende jaar. Aan het einde van het schooljaar wordt met het gehele team teruggeblikt op het schooljaar door evaluatie van de doelen en de scholing van dat jaar (zie vierjarenplanning), middels het delen van analyses van de Cito-scores, overstapresultaten, lesobservaties, de data vanuit PBS en de nieuw ingezette onderdelen.

Eens per twee jaar schrijft het OPDC-Almere een zelfevaluatie op basis van de inspectie-indicatoren en volgt er een audit, georganiseerd vanuit het bestuurlijk overleg waaraan gespecialiseerde voorzieningen vanuit de regio deelnemen. Resultaten van de audit worden

beschreven in de managementrapportage en mogelijke aandachtspunten worden opgenomen in het jaarplan.

5.2 Verantwoording

Verantwoording van de kwaliteit van het onderwijs en ondersteuning wordt zowel horizontaal als verticaal afgelegd. Maandelijks bespreken bestuurder en directeur de stand van zaken betreffende personeel, arrangementen, financiën en risico's. Jaarlijks brengt de bestuurder een bezoek aan de school en neemt dan ook deel aan een overleg van de schoolleiding om ambities en arrangementen in het dekkend netwerk te bespreken.

Jaarlijks wordt een managementrapportage (jaarverslag) geschreven voor het swv en de VO-scholen. Zij zijn de opdrachtgevers van het OPDC-Almere. Deze rapportage wordt besproken op bestuurlijk niveau, schoolleidersniveau en op het niveau van zorgcoördinatoren.

Het OJA wordt gemonitord in de begeleidingscommissie, waarin een verantwoordelijke van Triade Vitree, OPDC-Almere, Passend Onderwijs Almere en de gemeente aanwezig is.

Voor Almeerkans wordt jaarlijks door Mind at Work een tussenrapportage en een jaarlijkse verantwoording ingediend bij de gemeente Almere. De directeur sluit aan bij de gesprekken met de gemeente en Mind at Work.

6. Financieel beleid

6.1 Begroting

Het OPDC-Almere heeft een begroting die opgesteld wordt binnen de kaders van het samenwerkingsverband-VO Almere. De begroting wordt vastgesteld door het bestuur en is gebaseerd op de inkomsten uit de rijksbekostiging voor de leerlingen en bijdrage uit het samenwerkingsverband VO. De uitgaven betreffen de werkelijke kosten voor personeel, leermiddelen, onderwijsuitgaven en overige kosten, waaronder onderhoud van het gebouw en instandhouding van het meubilair en ICT.

De begroting wordt vastgesteld op een prognose voor het volgende schooljaar en ligt gemiddeld op 120 leerlingen voor het OPDC-Almere, op 50 leerlingen voor Almeerkans en op 15 leerlingen Gedifferentieerde Entree. Gestreefd wordt dat er eventueel ruimte is voor instroom van leerlingen gedurende het schooljaar.

Naast leerlingenbekostiging die via de VO-school van inschrijving aan het OPDC-Almere toegeschreven wordt, ontvangt het OPDC-Almere aanvulling van de leerlingenbekostiging tot LWA-niveau vanuit het swv-VO. Dit om kleinere klassen, een specifiek aanbod en aanvullende expertise op ondersteuningsgebied te kunnen bekostigen.

Daarnaast ontvangt het OPDC-Almere voor de arrangementen klASS, structuurbegeleiding en de Maatwerkklas aanvullende leerlingenbekostiging van het swv-VO.

Risico's:

Het OPDC-Almere is een kleinschalige organisatie met een klein leerlingenaantal. Bij een afname van leerlingen en dus een afname van inkomsten kunnen de kosten niet meer gedekt worden. Om kostendekkend te kunnen werken en een kwalitatief goed onderwijs- en ondersteuningsaanbod neer te kunnen zetten, is de bekostiging voor een leerlingenaantal van 120 tot 130 noodzakelijk.

Almeerkans wordt mede gefinancierd uit subsidie voor voortijdig schoolverlaters van de gemeente Almere. De gemeente Almere heeft geen middelen om deze subsidie te indexeren of verhogen passend bij de ondersteuningsbehoefte van de leerlingen. Hierdoor kan een deel van de ondersteuning niet geboden worden, wat de doorstroomresultaten beïnvloedt en mogelijk uitval en thuiszitters veroorzaakt. Er worden gesprekken gevoerd om middelen uit andere gemeentelijke financieringsbronnen te verkrijgen, door ontschotting van budgetten.

6.2 Ouderbijdrage

Op het OPDC-Almere wordt een vrijwillige ouderbijdrage gevraagd van €115,=. Deze wordt met name ingezet voor groepsvormende activiteiten (uitjes in de introductieweek, klassenavond, schoolfeest). Verder wordt hieruit een deel van de extra activiteiten op gebied van sport en cultuureducatie bekostigd. Deze activiteiten kunnen niet worden voldaan uit de leermiddelenbekostiging. Sinds 2022 is de wetgeving aangepast. Ouders hoeven niet meer aan te geven waarom zij de bijdrage niet willen of kunnen betalen. Dit heeft geresulteerd in een forse afname van het voldoen van de ouderbijdrage.

Tabel 10. Ouderbijdrage voldaan of gedeeltelijk voldaan

Schooljaar	% voldaan of gedeeltelijk voldaan
23-24	42
22-23	56
21-22	67

Jaarlijks wordt een activiteitenplan opgesteld waaraan de ouderbijdrage wordt besteed. Gedurende het schooljaar wordt dit plan aangepast, omdat niet alle activiteiten gerealiseerd kunnen worden.

In Almere heeft 10% (<https://almere.incijfers.nl/dashboard/inkomen>) van de bewoners een laag inkomen. Doordat ouders niet hoeven aan te geven waarom zij de ouderbijdrage niet willen of niet kunnen betalen, is niet inzichtelijk of ouders een laag inkomen hebben.

Ondersteuning kan niet worden ingezet, als ouders geen openheid geven. Het OPDC-Almere ondersteunt in de aanvraag voor sport- of cultuurfonds. Hiervan maakt slechts 4% van de ouders gebruik van in schooljaar in 22-23 (zie ook tabel 5, Strategische ambitie no. 4).

6.3 Sponsoring

Het OPDC-Almere maakt geen gebruik van sponsoring.

6.4 Monitoring van de financiën

Er wordt een vier-, acht- en twaalfmaands rapportage opgesteld die besproken wordt met de directeur en vastgesteld wordt in het MT van Passend Onderwijs Almere.

De begroting wordt in november voorbereid en in januari besproken met de MR-p. De jaarrekening wordt in maart besproken met de MR-p.

Op basis van een schatting van het aantal leerlingen voor het komende schooljaar wordt in april een inschatting gemaakt van de inkomsten en kan de formatie worden vastgesteld.

Het bestuur stelt een jaarverslag op dat besproken wordt in het swv-VO

(Managementoverleg-VO, met vertegenwoordigers van alle VO-schoolbesturen).

7. Vierjarenplanning

De **kleur** geeft aan dat het onderwerp in die tijdspanne ontwikkeld en ingevoerd wordt.

→ wil zeggen dat het doel is doorgeschoven.

√ wil zeggen dat het doel is behaald en opgenomen in de werkwijze

OP 0. Basisvaardigheden				
Het onderwijs in basisvaardigheden bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs, de arbeidsmarkt en de samenleving.				
Doelen	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
Ontwikkelen beleid en uitvoering bevorderen van leesonderwijs	leergebied Nederlands	leergebieden		
Ontwikkelen bijles spelling taalzwakke leerlingen	leergebied Nederlands	leergebieden		
Uitbreiden beleid en uitvoering taalaanbod met technisch lezen	leergebied Nederlands			
Monitoren aanbod ICT-vaardigheden officepakket	expertgroep Eigenaarschap			
Monitoring nieuwe kerndoelen burgerschap: wat betekent dit voor het aanbod?		leergebied Mens en Maatschappij		
Borgen huidige opzet rekenonderwijs	leergebied rekenen			
OP 1. Aanbod				
Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en de samenleving.				
Doelen	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
Aanbod verrijken met praktische en externe opdrachten (binnen- en buitenschools leren)		leergebieden	leergebieden	
Monitoring nieuwe kerndoelen per vak: wat betekent dit voor het aanbod?		leergebieden		
Borgen werkwijze planagenda in alle lessen	expertgroep Eigenaarschap			
Borgen doorgaande leerlijn OPDC → VO in afstemming met VO-scholen	leergebieden			
OP 2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding				
De school volgt de ontwikkeling van de leerlingen en biedt waar nodig passende begeleiding en extra ondersteuning.				
Doelen	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
Zachte landing OPDC-leerlingen in leerjaar 2/3 bespreken met VO	klankbordgroep VO			

Borgen integratie van het groepsplan in alle lessen → ondersteuning op maat per vakles	docenten			
Borgen PBS-data-analyse en inzetten interventies	Expertgroep PBS → mentoren	mentoren		
Borgen persoonlijke groei door cyclus ideaalgesprek → coachingsgesprek → reflectiegesprek	expertgroep Krachtgericht coachen			
OP 3. Pedagogisch-didactisch handelen				
Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren is afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen en draagt eraan bij dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen.				
Doelen	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
Ontwikkelen huiswerkbeleid	schoolleiding en team	expertgroep eigenaarschap		
Ontwikkelen eigenaarschap leerlingen verantwoordelijkheid (gemist) huiswerk en toetsing	expertgroep eigenaarschap	docenten		
Ontwikkelen beleid voor afstemming van maatregelen op de resultaten van methode onafhankelijke toetsing (LVS PO en Cito)		werkgroep cito	docenten	
Ontwikkelen werkwijze leren samenwerken (vanuit alle expertgroepen)		expertgroepen	expertgroepen	
Borgen beoordelen docenthandelen in IPB (feedback collega's en leerlingen en lesobservaties)	schoolleiding			
OP 4. Onderwijstijd				
De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het aanbod eigen te maken.				
Doelen	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
Borgen invulling PO-lessen	expertgroepen			
Borgen invulling pauzetijd	medewerkers (teamoverleg)			
OP 6. Afsluiting				
De afsluiting van het onderwijs verloopt zorgvuldig.				
Doelen	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
Ontwikkelen formatieve toetsing (sport)	leergebied sport	Leergebied sport	transfer andere leergebieden	

Borgen stroomdiagram (toetsbeleid)	docenten			
SK 1. Veiligheid				
De school zorgt voor een veilige omgeving voor leerlingen.				
Doelen	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
Monitoren veiligheid in tevredenheids-onderzoeken	schoolleiding	schoolleiding	schoolleiding	schoolleiding
Borgen van de waarden: Tolerantie, Rust en Persoonlijke Groei	medewerkers (teamoverleg)			
VS 2. Schoolklimaat				
De school heeft een schoolklimaat dat bijdraagt aan het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties.				
Doelen	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
Borgen van de afstemming en samenwerking docenten-jeugdhulpmedewerkers in klassikale trainingen	mentoren-medewerkers Triade-Vitree			
Borgen PBS-handelingskader medewerkers	Expertgroep PBS			
Borgen gebruik van schooltaal	medewerkers (teamoverleg)			
OR 1. Resultaten				
De school behaalt met haar leerlingen leerresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.				
Doelen	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
Monitoring uitstroomniveau: $\geq 80\%$ stroomt uit op niveau	schoolleiding	schoolleiding	schoolleiding	schoolleiding
Monitoring uitstroombestemming (regulier VO): $\geq 75\%$ stroomt door naar VO	schoolleiding	schoolleiding	schoolleiding	schoolleiding
Monitoring behalen VMBO-diploma: $\geq 80\%$ behaalt zijn diploma in VO of Entree	schoolleiding	schoolleiding	schoolleiding	schoolleiding
Monitoring cijferlijsten eindexamen voor analyse aanbod OPDC-Almere		schoolleiding	schoolleiding	schoolleiding
OR 2. Sociale en maatschappelijke competenties				
De leerlingen behalen sociale en maatschappelijke competenties op het niveau dat ten minste in overeenstemming is met de verwachtingen van het vervolgonderwijs en de maatschappij.				
Doelen	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
Ontwikkelen programma Loopbaan	docenten leerjaar 2	docenten leerjaar 1		

en Burgerschap leerjaar 1 en 2				
Ontwikkelen lessenserie beroepsgerichte stages voor leerjaar 2	expertgroep Eigenaarschap			
Aanpassen en borgen PO-lessenserie	expertgroep Eigenaarschap	mentoren		
Personeelsbeleid en -processen				
Doelen	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
Monitoren plezier met en aandacht voor elkaar en groepsvormende activiteiten medewerkers	schoolleiding en team			
Ontwikkelen zelfreflectie en eigenaarschap op Krachtgericht Coachen, PBS en Eigenaarschap		expertgroep Krachtgericht coachen	expertgroepen PBS en Eigenaarschap	
Borgen teamscholing orthodidactiek, PBS, Oudercontact, geven en ontvangen van feedback, Krachtgericht Coachen	schoolleiding en expertgroepen			
Rollen, taken en verantwoordelijkheden bespreken (gedeeld leiderschap)		schoolleiding en expertgroepen		
Borgen IPB-cyclus	schoolleiding			
Evaluëren en aanpassen kwaliteitskaarten		schoolleiding met expertgroepen		
Strategisch beleid				
Doelen	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
Onderzoeken of leerlingen leerjaar 2 eerder kunnen uitstromen → docenten naar VO voor AB en expertise	onderzoek			
Onderzoek of beschikbaarheid in school van een contactpersoon betreffende armoede, wegwijs in regelingen en subsidies voor ouders aanvullend en wenselijk is	onderzoek			

Monitoren onderwijs en ondersteuningsaanbod Schakelklas 8	monitoring	mogelijke aanpassing en opnemen in jaarplan		
Doorontwikkelen aanbod Maatwerkklass voor aanvullende doelgroep	pilot via consulenten VO-team en zorgcoördinator	bestendinging aanbod		
Borgen en vormgeven aanbod Jeugd Gespecialiseerd Onderwijs (JGO) binnen bezuinigingen jeugdhulp gemeente Almere	naar gelang aanbesteding → schoolleiding en jeugdhulp-medewerkers	mogelijke aanpassing aanbod binnen JGO		

8. Bijlagen en bronnen

8.1 Bronnen in volgorde van de tekst

1. Ondersteuningsplan PO en VO 2023-2028 Passend Onderwijs Almere. Beschikbaar op: www.passendonderwijs-almere.nl
2. Almere in cijfers. Beschikbaar op: <https://almere.incijfers.nl>
3. Ryan, R.M., & Deci, E.L. (2000). *Self-Determination Theory and the Facilitation of Intrinsic Motivation, Social Development, and Well-Being*. American Psychologist, 68-78.
4. Dweck, C. (2007). *Mindset. The new psychology of success*. New York: Random House USA Inc.
5. Hattie, J. (2012). *Leren zichtbaar maken*. Rotterdam: Basalt Educatieve Uitgeverijen
6. Korthagen, F. en E. Nuijten (2015). *Krachtgericht coachen. Een aanpak voor diepgaand leren en effectief functioneren*. Meppel: Boom.
7. Dokman, Beusekom en Oldeboom e.a. (2018). *Ik in de WIJ. Groepsdynamisch werken in het onderwijs*. LVING.nl
8. Golly, A., & Sprague, J. (2013). *Positive Behaviour Support. Goed gedrag kun je leren! Doelmatige strategieën voor in de school*. Huizen: Pica.

8.2 Beleidsbijlagen in volgorde van de tekst

1. Almeerkans, Beschrijving en urenverantwoording, september 2024
2. Sociaal Veiligheidsplan, versie september 2024
3. Schoolondersteuningsprofiel OPDC-Almere, versie september 2024
4. Stroomdiagram Inhalen en Herkansen, versie juli 2024
5. Kwaliteitskaart IPB, versie september 2024
6. Kwaliteitsbeleid inclusief PDCA-cyclus en meerjarenplanning, versie juli 2024.